

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 1

1-) Parçada yeryüzündeki canlıların ve diğer varlıkların hangi dört yönü özellikle öne çıkarılmaktadır? (13 kelime)

Hikmetle yetiştirilmeleri, inayetle

2-) Her bir mahlukun bu tecellilerle anılması, hangi inanç esasına kapı açmaktadır? (12 kelime)

Allah'ın varlığını zorunlu

3-) Metin neden yalnız bireysel örneklerle yetinmeyip yeryüzünün bütünü de nazara vermektedir? (15 kelime)

Çünkü genel tablo,

4-) İnayet, hikmeti nasıl tamamlayan bir unsur olarak sunulmaktadır? (15 kelime)

Hikmet düzen ve

5-) Renklerin birleşmesi örneği, parçalı gözlem ile bütüncül gözlem arasında nasıl bir fark gösterir? (20 kelime)

Tek tek renkler ayrı görünse

6-) Metindeki güneş ve ışık misali hangi tür akıl yürütmeye örnektir? (13 kelime)

Görünen eser ve

7-) Kuvvetin veya tabiatın bu işleri açıklamakta yetersiz görülmesinin sebebi nedir? (16 kelime)

Çünkü bunlar şuurlu, bilen,

8-) Tesadüf, kör kuvvet, sağır tabiat ve cahil sebeplerin birlikte sayılması hangi noktayı kuvvetlendirmektedir? (15 kelime)

İlahi fiilleri açıklamak

9-) Bütün pasajdan çıkarılabilecek en kapsamlı hüküm nedir? (18 kelime)

Yeryüzündeki genel düzen ve

10-) Allah'ın yüceliği ile tabiatın eksikliği arasındaki zıtlık niçin vurgulanmaktadır? (15 kelime)

İlahî fiilleri eksik

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 2

1-) Parçada yeryüzündeki bütün mahlukatın ortak olarak taşıdığı hangi ilahî tecellilerden söz edilmektedir? (16 kelime)

Eğitim ve idarede hikmet,

2-) Tek tek mahlukatın bu şekilde ele alınması, Allah'ın hangi isimlerini düşündürmektedir? (10 kelime)

Hikmet sahibi,

3-) Yeryüzünde görülen umumi hikmetin “irade”yi göstermesi ne demektir? (13 kelime)

Olayların zorunlu ve

4-) “Birden nazara al” çağrısı, okurdan nasıl bir bakış istemektedir? (12 kelime)

Parçaları ayrı ayrı

5-) Hikmetin içinde inayet, inayetin içinde rahmet, rahmetin içinde rızık görülmesi neyi anlatır? (14 kelime)

İlahî fiillerin birbirini

6-) Metne göre bu kadar kapsamlı bir terbiyeyi tesadüfle açıklamaya çalışmanın temel problemi nedir? (12 kelime)

Çünkü böylesi düzenli,

7-) Bu benzetmeye göre, yeryüzünde farklı biçimlerde görünen ilahî fiillerin ortak kaynağı nedir? (10 kelime)

Hepsi, tek

8-) Metne göre tabiat kavramını yaratıcı güç gibi kullanmak niçin hatalıdır? (14 kelime)

Çünkü tabiat, ilahî

9-) Tesadüf ve sebeplerin reddedilmesinde hangi ölçü esas alınmaktadır? (11 kelime)

Görülen işlerin

10-) “Bu hakikati hangi kuvvetle söndürebilirsin?” anlamındaki sorgulama neyi ima eder? (12 kelime)

Hakikatin insanın inkârıyla

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 3

1-) Parçanın ilk bölümünde canlı ve cansız varlıklar üzerinde görülen terbiyenin niteliği nasıl tasvir edilmektedir? (15 kelime)

Son derece ölçülü,

2-) Her bir mahlukun tek başına bir delil olması ile yeryüzünün tamamının delil olması arasında nasıl bir fark vardır? (16 kelime)

İlki bireysel işaretler sunar;

3-) Metinde umumi hikmetten sonra neden umumi inayet, sonra rahmet ve ardından rızık zikredilmektedir? (18 kelime)

Çünkü parça, daha genel

4-) Kasıt ve iradenin açıkça görülmesi, tabiatçı açıklamaları hangi noktadan zora sokmaktadır? (12 kelime)

Çünkü tabiatçı açıklamalar

5-) Işığın güneşi göstermesi benzetmesinden hareketle, yeryüzündeki bu tecelliler neyi açıkça göstermektedir? (20 kelime)

Bunların hepsi, bir olan ve

6-) Parçada verilen ışık benzetmesinin mantığı nedir? (7 kelime)

Çeşitli

7-) Parçada rububiyetin kemali ifadesiyle ne anlatılmaktadır? (11 kelime)

Allah'ın idaresinin

8-) Metinde inkârcıya yönelik sert hitabın arkasındaki asıl hedef nedir? (9 kelime)

Hakikatin apaçık

9-) “Kör kuvvet” ve “sağır tabiat” gibi nitelemelerle hangi mesaj verilmektedir? (12 kelime)

Şuurdan yoksun şeylerin,

10-) Son soruların peş peşe gelmesi okuyucuda nasıl bir etki oluşturur? (10 kelime)

İnkârın savunulamaz

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 4

1-) Metinde mahlukatın eğitilmesi, süslenmesi, lütfâ erîştirilmesi ve beslenmesi hangi bakımdan önemlidir? (16 kelime)

Bunlar, varlıkların sahipsiz olmadığını

2-) Bu ortak vasıf, ilahî birliğe nasıl delil olmaktadır? (14 kelime)

Farklı varlıklarda aynı

3-) Tek tek varlıkların şahitliği ile “yeryüzünün mecmuu”nun şahitliği arasında delil gücü bakımından nasıl bir ilişki vardır? (16 kelime)

Toplu şahitlik, tek tek

4-) Yedi rengin birleşip ışığı meydana getirmesi örneği neyi açıklamak için kullanılmaktadır? (16 kelime)

Ayrı ayrı görünen bazı

5-) Genel iâşe ve rızık verme niçin bu zincirin son halkası gibi sunulmaktadır? (15 kelime)

Çünkü hikmet, inayet

6-) Renkler ve ışık örneği ile yeryüzündeki ilahî fiiller arasında nasıl bir benzerlik kurulmaktadır? (19 kelime)

Nasıl farklı renkler tek

7-) Bu yöntemle varılan sonuç nedir? (14 kelime)

Hikmet, inayet, rahmet

8-) Metin, tesadüfü neden yetersiz bir açıklama olarak görmektedir? (12 kelime)

Çünkü rastlantı, böylesine

9-) Allah için sayılan yüce vasıflar ile tabiat için kullanılan eksiklik bildiren ifadeler arasındaki karşıtlık nasıl bir öğretici işlev görmektedir? (11 kelime)

Doğru açıklama

10-) Parçanın sonunda hakikatin örtülemeyeceği fikri nasıl temellendirilmektedir? (17 kelime)

Delilin aşırı derecede açık

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 5

1-) Parçada yeryüzündeki bütün mahlukat üzerinde görülen işlemlerin ortak vasfı nedir? (12 kelime)
Hepsinin son derece

2-) Bu çerçeve, Allah'ın hangi yönlerini özellikle öne çıkarmaktadır? (8 kelime)
Hikmetini, keremini,

3-) Metinde hikmet, inayet, rahmet ve rızık arasında nasıl bir ilişki kurulmaktadır? (19 kelime)
Bunlar birbirinden kopuk değil;

4-) Geniş rahmet, önceki iki unsurla birlikte ele alındığında nasıl bir tablo ortaya çıkar? (18 kelime)
Varlıkların sadece var edilmediği,

5-) Umumi rızık ve iâşe, ilahî rububiyet hakkında hangi sonuca götürür? (9 kelime)
Rabliğin sadece

6-) Işığın güneşe delil olması örneği, imanî bakımdan nasıl bir öğretim yöntemi sunmaktadır? (13 kelime)
Görünen etkilerden görünmeyen

7-) İnkârcıya sorulan “bunu nasıl açıklarsın?” tarzındaki sorular hangi yönden eleştirilirdir? (10 kelime)
Karşı görüşün

8-) Bu alternatiflerin ortak eksikliği nedir? (8 kelime)
Şuur, kudret,

9-) Parçanın ana mesajı nedir? (16 kelime)
Yeryüzünde görülen düzen, merhamet,

10-) Bu pasajdan hareketle bir müminin tabiat ve sebepler karşısında nasıl bir bakış geliştirmesi beklenir? (16 kelime)
Sebepleri bağımsız güçler gibi

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 6

1-) Parçanın başında mahlukat hakkında arka arkaya sıralanan fiiller, yeryüzündeki hayatı nasıl bir çerçevede sunmaktadır? (19 kelime)

Hayatı, rastgele işleyen bir

2-) Metinde sadece tek tek varlıklara değil, yeryüzünün bütününe de bakılması isteniyor. Bütüne bakıldığında hangi genel düzenler görülmektedir? (23 kelime)

Her tarafa yayılmış bir hikmet,

3-) Umumi inayetin, umumi hikmetle birlikte anılması neyi düşündürür? (14 kelime)

Düzenin sadece kuru

4-) Umumi rahmet neyi gösterir? (9 kelime)

Yeryüzündeki varlıkların

5-) Genel rızıklandırma neden “kerimane” bir tarz olarak nitelenmektedir? (16 kelime)

Çünkü ihtiyaçların karşılanması sıradan

6-) “Büyük mikyas” ifadesinin işaret ettiği mana nedir? (10 kelime)

Delilin sadece

7-) Parçada inkârcıya yöneltilen alternatifler arasında hangileri reddedilmektedir? (9 kelime)

Tesadüf, kör

8-) Metinde “tabiat” ismini Allah’a vermenin neden büyük bir yanlış olduğu söylenmektedir? (18 kelime)

Çünkü bu, sonsuz kemal

9-) Son cümlelerde hakikatin güneşe benzetilmesi neyi anlatmaktadır? (12 kelime)

Bu delilin çok

CEVAP ANAHTARI

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Parçada yeryüzündeki canlıların ve diğer varlıkların hangi dört yönü özellikle öne çıkarılmaktadır? Hikmetle yetiştirilmeleri, inayetle süslenmeleri, rahmetle lütfâ mazhar kılınmaları ve şefkatle rızıklandırılmaları öne çıkarılmaktadır.

2-) Her bir mahlukun bu tecellilerle anılması, hangi inanç esasına kapı açmaktadır?

Allah'ın varlığını zorunlu olarak kabul etmeye ve O'nun birliğini anlamaya kapı açmaktadır.

3-) Metin neden yalnız bireysel örneklerle yetinmeyip yeryüzünün bütünü de nazara vermektedir?

Çünkü genel tablo, tek tek örneklerden daha büyük ölçekte bir birlik ve düzen delili sunmaktadır.

4-) İneyet, hikmeti nasıl tamamlayan bir unsur olarak sunulmaktadır?

Hikmet düzen ve uygunluğu gösterirken, inayet buna ilave olarak özen, ikram ve fayda yönünü tamamlamaktadır.

5-) Renklerin birleşmesi örneği, parçalı gözlem ile bütüncül gözlem arasında nasıl bir fark gösterir?

Tek tek renkler ayrı görünse de birlikte ışığı meydana getirir; aynı şekilde ayrı tecelliler birlikte tek kaynağı daha açık gösterir.

6-) Metindeki güneş ve ışık misali hangi tür akıl yürütmeye örnektir?

Görünen eser ve belirtilerden görünmeyen fakat zorunlu olan sebebe ulaşma akıl yürütmesine örnektir.

7-) Kuvvetin veya tabiatın bu işleri açıklamakta yetersiz görülmesinin sebebi nedir?

Çünkü bunlar şuurlu, bilen, gören, işiten ve her şeyi ölçüyle idare eden bir fail gibi davranamaz.

8-) Tesadüf, kör kuvvet, sağır tabiat ve cahil sebeplerin birlikte sayılması hangi noktayı kuvvetlendirmektedir?

İlahi fiilleri açıklamak için öne sürülen tabiatçı ve sebeplere dayalı yorumların hiçbirinin yeterli olmadığını kuvvetlendirmektedir.

9-) Bütün pasajdan çıkarılabilecek en kapsamlı hüküm nedir?

Yeryüzündeki genel düzen ve canlıların ihtiyaçlarının karşılanması, Allah'ın birliğini ve mutlak kemal sahibi oluşunu açık biçimde ispat etmektedir.

10-) Allah'ın yüceliği ile tabiatın eksikliği arasındaki zıtlık niçin vurgulanmaktadır?

İlahî fiilleri eksik sebeplere vermenin ne kadar büyük bir mantık hatası olduğunu göstermek için vurgulanmaktadır.

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Parçada yeryüzündeki bütün mahlukatın ortak olarak taşıdığı hangi ilahî tecellilerden söz edilmektedir?

Eğitim ve idarede hikmet, süslemede inayet, lütufta rahmet ve geçimde şefkatli rızık verme tecellilerinden söz edilmektedir.

2-) Tek tek mahlukatın bu şekilde ele alınması, Allah'ın hangi isimlerini düşündürmektedir?

Hikmet sahibi, ikram eden, merhametli ve rızık veren oluşunu düşündürmektedir.

3-) Yeryüzünde görülen umumi hikmetin "irade"yi göstermesi ne demektir?

Olayların zorunlu ve başıboş değil, seçilerek ve amaç gözetilerek meydana geldiği anlamına gelir.

4-) "Birden nazara al" çağırısı, okurdan nasıl bir bakış istemektedir?

Parçaları ayrı ayrı değil, birbirini tamamlayan bütüncül bir manzara halinde değerlendirmesini istemektedir.

5-) Hikmetin içinde inayet, inayetin içinde rahmet, rahmetin içinde rızık görülmesi neyi anlatır?

İlahî fiillerin birbirini destekleyen ve aynı kaynaktan gelen katmanlı bir düzen içinde olduğunu anlatır.

6-) Metne göre bu kadar kapsamlı bir terbiyeyi tesadüfle açıklamaya çalışmanın temel problemi nedir?

Çünkü böylesi düzenli, anlamlı ve kuşatıcı bir işleyiş, başıboş bir rastlantıyla bağdaşmaz.

7-) Bu benzetmeye göre, yeryüzünde farklı biçimlerde görünen ilahî fiillerin ortak kaynağı nedir?

Hepsi, tek olan ve her bakımdan mükemmel olan Allah'ın fiilleridir.

8-) Metne göre tabiat kavramını yaratıcı güç gibi kullanmak niçin hatalıdır?

Çünkü tabiat, ilahî fiillerin gerektirdiği aşkın kudret ve ilim yerine geçemeyecek sınırlı bir isimlendirmedir.

9-) Tesadüf ve sebeplerin reddedilmesinde hangi ölçü esas alınmaktadır?

Görülen işlerin son derece düzenli, anlamlı ve kapsamlı olması esas alınmaktadır.

10-) "Bu hakikati hangi kuvvetle söndürebilirsin?" anlamındaki sorgulama neyi ima eder?

Hakikatin insanın inkârıyla yok olmayacağını, delilin kendi kuvvetiyle ayakta durduğunu ima eder.

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Parçanın ilk bölümünde canlı ve cansız varlıklar üzerinde görülen terbiyenin niteliği nasıl tasvir edilmektedir?

Son derece ölçülü, yerli yerinde, lütufkâr, merhametli ve ihtiyaçları karşılayan bir yönetim olarak tasvir edilmektedir.

2-) Her bir mahlukun tek başına bir delil olması ile yeryüzünün tamamının delil olması arasında nasıl bir fark vardır?

İlki bireysel işaretler sunar; ikincisi ise çok daha geniş ve kuvvetli bir toplu şahitlik ortaya koyar.

3-) Metinde umumi hikmetten sonra neden umumi inayet, sonra rahmet ve ardından rızık zikredilmektedir?

Çünkü parça, daha genel bir düzen anlayışından canlıların hayatına kadar inen iç içe bir ilahî tecelli sıralaması kurmaktadır.

4-) Kasıt ve iradenin açıkça görülmesi, tabiatçı açıklamaları hangi noktadan zora sokmaktadır?

Çünkü tabiatçı açıklamalar bilinçli tercih ve hedefe yönelişi gerçek anlamda izah edemez.

5-) Işığın güneşi göstermesi benzetmesinden hareketle, yeryüzündeki bu tecelliler neyi açıkça göstermektedir?

Bunların hepsi, bir olan ve mutlak şekilde hikmet, kerem, rahmet ve rızık sahibi olan Allah'ın birliğini ve rububiyetinin mükemmelliğini göstermektedir.

6-) Parçada verilen ışık benzetmesinin mantığı nedir?

Çeşitli görünümlerin gerçekte tek bir kaynağa dayanmasıdır.

7-) Parçada rububiyetin kemali ifadesiyle ne anlatılmaktadır?

Allah'ın idaresinin eksiksiz, kuşatıcı ve en yüksek derecede mükemmel olduğu anlatılmaktadır.

8-) Metinde inkârcıya yönelik sert hitabın arkasındaki asıl hedef nedir?

Hakikatin apaçık oluşuna rağmen onu görmezden gelmenin ciddiyetini hissettirmektir.

9-) “Kör kuvvet” ve “sağır tabiat” gibi nitelemelerle hangi mesaj verilmektedir?

Şuurdan yoksun şeylerin, anlamlı ve amaçlı fiillerin gerçek faili olamayacağı mesajı verilmektedir.

10-) Son soruların peş peşe gelmesi okuyucuda nasıl bir etki oluşturur?

İnkârın savunulamaz olduğunu hissettirir ve insanı iç muhasebeye sevk eder.

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Metinde mahlukatın eğitilmesi, süslenmesi, lütfâ erîştirilmesi ve beslenmesi hangi bakımdan önemlidir?

Bunlar, varlıkların sahipsiz olmadığını ve her birinin bilinçli bir ilahî idare altında bulunduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

2-) Bu ortak vasıf, ilahî birliğe nasıl delil olmaktadır?

Farklı varlıklarda aynı karakterde bir yönetim görülmesi, bunların tek bir kudretin eseri olduğunu göstermektedir.

3-) Tek tek varlıkların şahitliği ile “yeryüzünün mecmuu”nun şahitliği arasında delil gücü bakımından nasıl bir ilişki vardır?

Toplu şahitlik, tek tek örneklerin verdiği manayı daha geniş, daha parlak ve daha güçlü hale getirmektedir.

4-) Yedi rengin birleşip ışığı meydana getirmesi örneği neyi açıklamak için kullanılmaktadır?

Ayrı ayrı görünen bazı tecellilerin bir araya gelince tek bir kaynağı açıkça gösterdiğini anlatmak için kullanılmaktadır.

5-) Genel iâşe ve rızık verme niçin bu zincirin son halkası gibi sunulmaktadır?

Çünkü hikmet, inayet ve rahmetin canlı hayatındaki somut sonucu olarak beslenme ve geçim temin edilmektedir.

6-) Renkler ve ışık örneği ile yeryüzündeki ilahî fiiller arasında nasıl bir benzerlik kurulmaktadır?

Nasıl farklı renkler tek bir aydınlığı meydana getiriyorsa, farklı ilahî tecelliler de tek bir Rabbin varlığını ve birliğini göstermektedir.

7-) Bu yöntemle varılan sonuç nedir?

Hikmet, inayet, rahmet ve rızık gibi tecellilerden hareketle Allah’ın birliğine ve kusursuz Rabliğine ulaşılmaktadır.

8-) Metin, tesadüfü neden yetersiz bir açıklama olarak görmektedir?

Çünkü rastlantı, böylesine düzenli, merhametli ve sürekli bir işleyişin arkasındaki maksadı açıklayamaz.

9-) Allah için sayılan yüce vasıflar ile tabiat için kullanılan eksiklik bildiren ifadeler arasındaki karşıtlık nasıl bir öğretici işlev görmektedir?

Doğru açıklama ile yanlış açıklama arasındaki farkı keskinleştirerek zihinde netlik oluşturmaktadır.

10-) Parçanın sonunda hakikatin örtülemeyeceği fikri nasıl temellendirilmektedir?

Delilin aşırı derecede açık ve parlak olduğu, bu yüzden gafletle gizlenmek istense de gerçekte söndürülemeyeceği söylenerek temellendirilmektedir.

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 5 - CEVAPLAR

- 1-) Parçada yeryüzündeki bütün mahlukat üzerinde görülen işlemlerin ortak vasfı nedir?
Hepsinin son derece hikmetli, lütuflu, merhametli ve ihtiyaç gözetten bir tarzda gerçekleşmesidir.
- 2-) Bu çerçeve, Allah'ın hangi yönlerini özellikle öne çıkarmaktadır?
Hikmetini, keremini, rahmetini ve rızık vericiliğini öne çıkarmaktadır.
- 3-) Metinde hikmet, inayet, rahmet ve rızık arasında nasıl bir ilişki kurulmaktadır?
Bunlar birbirinden kopuk değil; biri diğerini içinde taşıyan ve daha geniş bir manaya açılan iç içe halkalar gibi sunulmaktadır.
- 4-) Geniş rahmet, önceki iki unsurla birlikte ele alındığında nasıl bir tablo ortaya çıkar?
Varlıkların sadece var edilmediği, aynı zamanda kuşatıcı bir merhamet altında korunduğu ve ihtiyaçlarının gözetildiği bir tablo ortaya çıkar.
- 5-) Umumi rızık ve iâşe, ilahî rububiyet hakkında hangi sonuca götürür?
Rabliğin sadece yaratmakla kalmadığını, yaşatıp beslemeyi de üstlendiğini gösterir.
- 6-) Işığın güneşe delil olması örneği, imanî bakımdan nasıl bir öğretim yöntemi sunmaktadır?
Görünen etkilerden görünmeyen fakat kesin olan kaynağa gitmeyi öğreten bir delillendirme yöntemi sunulmaktadır.
- 7-) İnkârcıya sorulan “bunu nasıl açıklarsın?” tarzındaki sorular hangi yönden eleştirilirdi?
Karşı görüşün sağlam bir açıklama üretmediğini ortaya koyduğu için eleştirilirdi.
- 8-) Bu alternatiflerin ortak eksiği nedir?
Şuur, kudret, ilim ve kuşatıcı idareden yoksun olmalarıdır.
- 9-) Parçanın ana mesajı nedir?
Yeryüzünde görülen düzen, merhamet, güzellik ve rızıklandırma; Allah'ın varlığını, birliğini ve kusursuz terbiyesini parlak biçimde göstermektedir.
- 10-) Bu pasajdan hareketle bir müminin tabiat ve sebepler karşısında nasıl bir bakış geliştirmesi beklenir?
Sebepleri bağımsız güçler gibi değil, Allah'ın hikmetli ve merhametli icraatına perde olan vasıtalar olarak görmesi beklenir.

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Parçanın başında mahlukat hakkında arka arkaya sıralanan fiiller, yeryüzündeki hayatı nasıl bir çerçevede sunmaktadır?

Hayatı, rastgele işleyen bir süreç değil; eğitim, süsleme, lütuf ve besleme boyutları olan bilinçli bir ilahî tasarruf çerçevesinde sunmaktadır.

2-) Metinde sadece tek tek varlıklara değil, yeryüzünün bütününe de bakılması isteniyor. Bütüne bakıldığında hangi genel düzenler görülmektedir?

Her tarafa yayılmış bir hikmet, bütün eserleri kuşatan bir inayet, yeryüzündeki varlıkları saran bir rahmet ve canlıların umumuna ulaşan bir rızık düzeni görülmektedir.

3-) Umumi inayetin, umumi hikmetle birlikte anılması neyi düşündürür?

Düzenin sadece kuru bir plan olmadığını; aynı zamanda fayda, uygunluk ve özen taşıdığını düşündürür.

4-) Umumi rahmet neyi gösterir?

Yeryüzündeki varlıkların geniş bir merhamet kuşatması altında bulunduğunu gösterir.

5-) Genel rızıklandırma neden “kerimane” bir tarz olarak nitelenmektedir?

Çünkü ihtiyaçların karşılanması sıradan bir dağıtım değil, cömertçe ve ihsan duygusu taşıyan bir ikram olarak görülmektedir.

6-) “Büyük mikyas” ifadesinin işaret ettiği mana nedir?

Delilin sadece dar bir alanda değil, bütün yeryüzü çapında görülmesidir.

7-) Parçada inkârcıya yöneltilen alternatifler arasında hangileri reddedilmektedir?

Tesadüf, kör kuvvet, sağır tabiat ve aciz-cahil sebepler reddedilmektedir.

8-) Metinde “tabiat” ismini Allah’a vermenin neden büyük bir yanlış olduğu söylenmektedir?

Çünkü bu, sonsuz kemal sahibi olan ilahî fiilleri, son derece eksik ve yetersiz bir kavramla açıklamaya kalkışmak olur.

9-) Son cümlelerde hakikatin güneşe benzetilmesi neyi anlatmaktadır?

Bu delilin çok açık olduğunu, inkâr edilse bile gerçekte ortadan kaldırılamayacağını anlatmaktadır.